

1. neděle postní C – 14.2.2016

Téma: Rok Milosrdenství, bula papeže Františka Misericordiae Vultus

Ježíš Kristus je tváří Otcova milosrdenství. Tajemství křesťanské víry je očividně shrnuto v tomto slově. Milosrdenství se stalo živým a viditelným a dosáhlo svého vrcholu v Ježíši Nazaretském.

Kolik situací z Ježíšova života si vybavíme? Tak, jako ve filmu: koho potkal, s kým mluvil, co říkal, jak se dotýkal nemocných a uzdravoval, jak odpouštěl hříchy. Už první řádky papeže Františka vedou naši pozornost k tomu, že Ježíšovy činy jeho veřejného působení nejsou jenom „to, co vykonal“ – ale když Ježíš koná a zachraňuje, odhaluje Boží tvář. V Ježíšově konání můžeme zahlédnout Boží vlastnosti. V Ježíšových činech se dovídáme, jaký Bůh je, a jak nás Bůh miluje. Proto je Ježíšovo „obyčejné“ konání zjevením Boží tváře – zjevením Lásky, jakou má Bůh k člověku.

S pohledem upřeným na Ježíše a na jeho milosrdnou tvář můžeme zachytit lásku Nejsvětější Trojice. Posláním, které Ježíš obdržel od Otce, bylo zjevit tajemství božské lásky v jeho plnosti. „Bůh je láska“ (1 Jan 4,8.16), prohlašuje evangelista Jan poprvé a jako jediný v celém Písmu svatém. Tato láska je nyní viditelná a hmatatelná v celém Ježíšově životě. Jeho osoba není nic než láska, nezištně se dávající láska.

Možná stojí za to opět připomenout tu jednoduchou cestu, která ale určitou námahu a pravidelnost vyžaduje: četba čtyř evangelií (v Bibli v Novém Zákoně) nám dává skutečně poznat Ježíše Krista. Není lepší způsob – a zároveň těžko okamžik, kdy já sám čtu text evangelia nahradit něčím podobným. Cestou k hlubokému a radostnému poznání Ježíše Krista je číst evangelia.

O milosrdenství potřebujeme rozjímat neustále. Je zdrojem radosti, vyrovnanosti a pokoje. Je podmínkou naší spásy.

Sirkou vodu nezapálím. A voda může být rezignovaná: nejsem jako svíčka, nebo lampa, sirka nebude umět mě zapálit. Podobně si můžu stýskat: nejsem svatý, jak by Bůh mohl přijít a proměnit můj život. Ano, u těch, kdo jsou svatí, to půjde. Ale já jsem jako voda před sirkou.

Ale pro moji spásu Bůh přichází s milosrdenstvím. Milosrdenství mě pozvedá. Milosrdenství Boha Otce znamená, že k Bohu mohu přistoupit. A z Boží strany se milosrdenství projeví jako Boží moc a překonává překážku, kterou je voda pro plamen lásky. O tom papež František mluví:

Milosrdenství je zásadní a svrchovaný čin, kterým nám Bůh vychází vstříc.

Milosrdenství Boha Otce je Láska, která přichází nás obejmout, jako objímá otec marnotratného syna, když se k němu vrací. A ve stejný okamžik je Boží Milosrdenství velikým mocným činem, který odstraňuje překážky a vítězí nad zlem.

Moc milosrdenství dává veškerému starozákonnímu dění hluboce spásanosnou hodnotu.

Milosrdenství je cesta, která sjednocuje Boha a člověka, protože otevírá srdce naději, že jsme

navždy milování i navzdory hranicím způsobených naším hříchem.

Milosrdenství je i námaha, protože překonává tíhu našeho hříchu. Je cestou, protože i to, co není hned hotové a na místě vyřešené, postupně ustupuje Božímu uzdravení a obnově života – tak, jak ji nám Boží milosrdná láska přináší. Cesta znamená, že dnes je v našem srdci více místa pro Boží Lásku, než bylo včera, a že zítra a další dny Boží světlo víc a více ozáří kouty mého srdce. Každý den více strach ustoupí pokoji a trápení ustoupí Božímu doteku a uzdravení. A jestli to je dlouhá cesta, tak Boží pomoc má podobu Boží věrnosti. Následovat Ježíše, vzít na sebe svůj kříž a následovat ho, je cesta, kde nás doprovází i zdálky vítá ve svém domě Bůh Otec – po vzoru otce marnotratného syna.

Co je vlastně Milosrdenství pro Boha Otce samotného?

Milosrdenství je základním zákonem, který přebývá v srdci každého člověka hledícího upřímným zrakem na bratra, jehož v životě potkává.

„Je vlastní Bohu, že prokazuje milosrdenství, ve kterém se obzvláště projevuje jeho všemohoucnost.“ Tato slova svatého Tomáše Akvinského ukazují, že božské milosrdenství není vůbec znamením slabosti, nýbrž spíše kvality Boží všemohoucnosti. A proto liturgie v jedné z nejstarších vstupních modliteb praví: „Bože, ty ukazuješ svou všemohoucnost nejvíce tím, že se smilováváš a nenecháváš nás bez pomoci.“ Bůh bude navždy v dějinách lidstva tím, který je přítomný, blízký, prozíravý, svatý a milosrdný.

„Uzdravuje ty, jimž puká srdce, a jejich rány uzdravuje... Pokorné Hospodin pozvedá, bezbožné však ponižuje k zemi“ (Žl 147,3.6). Boží milosrdenství zkrátka není nějaká abstraktní idea, nýbrž konkrétní skutečnost, která zjevuje jeho lásku, podobně jako otec a matka jsou dojati svým dítětem až do hloubi svého nitra. Je opravdu na místě říci, že jde o „niternou“ lásku. Pramení v nitru jako hluboké přirozené cítění tvořené něhou, soucitem, shovívavostí a odpuštěním.